224758 - Anne Ve Baba, Nafaka Ve Terbiye Konusunda Kusurlu Davransalar Da Onlara İtaat Ve İyilik Yapmak Çocukların Üzerinde Devam Eden Bir Haktır

Soru

Yüce Allah şöyle dedi: “Onlara merhamet ederek tevazu kanadını indir ve de ki: “Rabbim! Tıpkı beni küçükken koruyup yetiştirdikleri gibi sen de onlara acı.”

İlmine güvenmediğim birisi şöyle dedi: Terbiye görevini yerine getirmeyen anne veya babaya itaat, iyilik ve dua etmek vacip değildir. Çünkü yüce Allah’ın kelamında “beni küçükken koruyup yetiştirdikleri gibi” ifadesi mevcuttur. Bu çıkarım doğru mu?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Birincisi:

İlim ancak ehli olan kişilerden elde edilir. İlim, alimlerin varlığıyla var olur. Yüce Allah ilmi kaldırmak istediğinde ilim ehlini yok eder. Muhammed bin Sirin şöyle dedi: Bu ilim dindir, dininizi kimden aldığınıza bir bakın. (Muslim, mukaddimesi)

İkincisi:

Anne ve baba, nafaka ve terbiye konusunda kusurlu davransalar da onlara itaat ve iyilik yapmak hak olarak devam eder. Şüphesiz babanın çocuğuna haksızlık yapması terbiyesinde ihmalkar davranması, günah olup cezası mevcuttur. Ancak bu olay anne babaya karşı gelmeye neden olamaz zira bu en büyük günahlardan biridir.

Şayet çocukları hakkında kusurlu davranan babaya çocuğun onun karşısına gelme hakkı vermiş

olsaydı, Müslümanların evleri harap olurdu. En ufak şüphede çocuk anne veya babasına karşı gelirdi ve mutlaka bir bahanesini bulur onlara kötülük yapardı. Sonuç olarak aile ve toplum dağılır ve bozulurdu.

İbn Baz Rahimehullah'a şöyle soruldu:

Bir baba maddi imkanı olmasına rağmen oğluna gerekli terbiye ve bakımı yerine getirmemiş. Bu durumda baba ile oğul arasında sıla-ı rahim vacip olur mu?

Cevap:

Evet, baba kötülük yapsa da kusurlu olsa da; oğul, babasına iyilik yapmakla yükümlüdür. Baba ise yaptığı taksirattan dolayı tövbe etmesi gerekir. Bununla birlikte babaya karşı gelmeye neden olamaz. Bilakis çocuk babasına iyilik yapmakla yükümlüdür. Yüce Allah kafir olan anne ve baba hakkında şöyle demiştir: "Fakat dünyada onlarla iyi geçin." (Lokman 15)

Hakkında kusurlu davransalar dahi, Çocuğa vacip olan; anne ve babasına iyilik yapması onlarla yumuşak davranması hoş ve güzel bir şekilde geçinmesidir.

"Onlara merhamet ederek tevazu kanadını indir ve de ki: "Rabbim! Tıpkı beni küçükken koruyup yetiştirdikleri gibi sen de onlara acı." (İsra 24)

Buradaki ifade genel adetle ilgilidir. Zira genellikle anne ve baba çocukların terbiye ve bakımlarını yaparlar. Çocuk anne ve babasına rahmet ile dua etmesi, nimete karşı şükretmesi gerekir. Bunu yapmayan istisna sayılır. İstisnanın üzerinde hüküm bina edilmez.

Birisi şöyle der: çocuk doğduktan sonra anne ve baba veya birisi öldüğünde rahmetle dua edilmelerine hakları yoktur. Çünkü onun terbiyesini ve bakımını yerine getirmemişler. Onun terbiye ve bakımın yerine getiren için dua edilmelidir.

En iyisini Allah bilir.